

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

Προς: Υπουργό ΠΕΚΑ κ. Γ. Παπακωνσταντίνου
Μεσογείων 119,
101 92 Αθήνα

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 2011
Αρ.Πρ. : 487

Θέμα: Εγγυημένες τιμές ΑΠΕ

Αξιότιμε κ. Υπουργέ

Με αφορμή την επανειλημμένως διατυπωθείσα δημοσίως άποψή σας, όπως αυτή ετέθη και στη μεταξύ μας συνάντηση, ότι απαιτείται ένας επαναπροσδιορισμός του ύψους των εγγυημένων τιμών πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ειδικότερα από τα φωτοβολταϊκά, ο Σύνδεσμός μας θα ήθελε να εκφράσει κάποιες πρώτες απόψεις και προτάσεις ενόψει του επερχόμενου δημόσιου διαλόγου.

Στο ερώτημα λοιπόν αν πρέπει να μειωθούν οι ταρίφες για τα φωτοβολταϊκά, θα πρέπει να ρωτήσει κανείς ποια ανάγκη επιβάλλει κάτι τέτοιο. Μήπως οι, συντηρητικοί κατ' εμάς, εθνικοί στόχοι για το 2020 θέτουν σε κίνδυνο, μέσω του Τέλους ΑΠΕ τη βιωσιμότητα του ΔΕΣΜΗΕ; Μήπως για να αποφευχθεί η "οικονομική κατάρρευση" του ΔΕΣΜΗΕ πρέπει να μειωθούν οι ταρίφες για τα φωτοβολταϊκά; Το σύνηθες "αφελές" επιχείρημα είναι ότι οι υψηλές ταρίφες των φωτοβολταϊκών επιβαρύνουν υπέρμετρα το τέλος ΑΠΕ, δηλαδή τους καταναλωτές. Το επιχείρημα αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, καθώς το σημερινό σύστημα υπολογισμού του Τέλους ΑΠΕ είναι στρεβλό και άδικο για τους καταναλωτές. Αποκρύπτει τα πραγματικά κόστη της ηλεκτροπαραγωγής, ευνοεί τις συμβατικές ρυπογόνες μονάδες, αποφέρει κέρδη στους προμηθευτές σε βάρος των καταναλωτών, και συκοφαντεί, εν τέλει, χωρίς λόγο τις ΑΠΕ και ειδικότερα τα φωτοβολταϊκά.

Είναι σαφές ότι απαιτούνται δραστικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται το τέλος ΑΠΕ, ώστε να αντιπροσωπεύει το πραγματικό ύψος των ενισχύσεων που αποδίδονται στις ΑΠΕ και όχι να συμπεριλαμβάνει άσχετες προς τις ΑΠΕ ενισχύσεις (ρυπογόνων μονάδων ή της κερδοφορίας των προμηθευτών). Μόνο έτσι θα καταστεί δυνατό να εκτιμηθεί το πραγματικό ύψος των ενισχύσεων που απαιτούνται για την προώθηση των ΑΠΕ, ώστε, και να επιτύχουμε τους εθνικούς στόχους και να πάψουν να συκοφαντούνται αδικώς οι ΑΠΕ και ειδικότερα τα φωτοβολταϊκά.

Επισημαίνουμε ότι, η επίτευξη της πρώτης φάσης του στόχου για τις ΑΠΕ ως το 2014, συνεπάγεται, πέραν του περιβαλλοντικού οφέλους και της βελτίωσης ασφάλειας της ενεργειακής τροφοδοσίας, τη δημιουργία 12.450 θέσεων πλήρους απασχόλησης στις ΑΠΕ και, συνυπολογίζοντας και τις έμμεσες θέσεις εργασίας σε ευρύτερους τομείς της οικονομίας, συνολικά 26.235 θέσεων εργασίας, σε μια περίοδο πρωτοφανούς οικονομικής ύφεσης. Τη μερίδα του λέοντος στις νέες αυτές θέσεις εργασίας προσφέρουν σήμερα τα φωτοβολταϊκά, αφού στον κύκλο παραγωγής, εμπορίας, εγκατάστασης και συντήρησής τους δραστηριοποιείται ήδη πλήθος επιχειρήσεων. Υπολογίζεται ότι, για κάθε ευρώ που επενδύουμε στα φωτοβολταϊκά, η κοινωνία

παίρνει πίσω τουλάχιστον 1,15 ευρώ (έχοντας οφέλη από αποφυγή δημιουργίας νέων συμβατικών υποδομών, από αποφυγή κόστους ρύπανσης, από δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κ.λπ).

Όσο περισσότερα λοιπόν επενδύουμε στα φωτοβολταϊκά, τόσο καλύτερα για την ενεργειακή ασφάλεια και την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας. Για αυτό το λόγο, ο ΣΕΦ εμμένει στο αίτημά του να αυξηθεί ο εθνικός στόχος για τα φωτοβολταϊκά έως το 2020. Ήδη μια πρόσφατη υπερσυντηρητική μελέτη της ΔΕΗ έχει δείξει ότι τα υφιστάμενα δίκτυα επαρκούν για την άμεση σύνδεση 5.500 MW φωτοβολταϊκών, διαφεύδοντας όσους ισχυρίζονται ότι για την παραγωγή σημαντικών ποσοτήτων ηλιακής ενέργειας απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές δικτύων. Μαζί, λοιπόν με τα 10.000 MW του προγράμματος ΗΛΙΟΣ, η εγκατεστημένη ισχύς φωτοβολταϊκών στην ηλιόλουστη χώρα μας μπορεί να ξεπεράσει το 2020 τα 15.000 MW, όση δηλαδή ήταν στη Γερμανία ένα χρόνο πριν!

Ο κλάδος των φωτοβολταϊκών έχει αποδείξει και στο παρελθόν ότι ξέρει να παίρνει πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση της μείωσης των εγγυημένων τιμών πώλησης, όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν. Πριν από δύο περίπου έτη, αξιολογώντας την επίδραση της μείωσης του κόστους εξοπλισμού, ο ΣΕΦ ζήτησε από την Πολιτεία να εξαιρεθούν τα φωτοβολταϊκά από την επιδότηση του αναπτυξιακού νόμου, ενέργεια η οποία ισοδυναμούσε, κατά τους υπολογισμούς της ίδιας της Πολιτείας, με μείωση της ταρίφας κατά 20%! Αν πρέπει να εξεταστεί εκ νέου η προσαρμογή των εγγυημένων τιμών, για τα έργα που θα υλοποιηθούν μελλοντικά, είναι γιατί έχει μειωθεί το κόστος των φωτοβολταϊκών τα τελευταία χρόνια, μια τάση που αναμένεται να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια, και όχι γιατί ένα στρεβλό σύστημα υπολογισμού του τέλους ΑΠΕ απειλεί το ΔΕΣΜΗΕ. Εξάλλου, μια εύλογη αναπροσαρμογή των εγγυημένων τιμών, που λαμβάνει υπόψη της όλες τις παραμέτρους κόστους ενός έργου, δεν δημιουργεί προβλήματα στην αγορά (χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Γερμανίας). Αντίθετα, η δραστική και αλόγιστη περικοπή των εγγυημένων τιμών σε διάφορες κατηγορίες (π.χ. Τσεχία) ή/και η επιβολή πλαφόν (π.χ. Ισπανία), οδηγούν τμήματα της αγοράς σε κατάρρευση, με άμεση συνέπεια την απώλεια δεκάδων χιλιάδων θέσεων εργασίας.

Ήδη, με τις μειωμένες ταρίφες που ισχύουν σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, πολλά έργα κινούνται συχνά στα όρια της βιωσιμότητας. Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες δανεισμού στην Ελλάδα (περιορισμένη ρευστότητα των τραπεζών, υψηλότερα επιτόκια και μικρότερη διάρκεια δανεισμού), την υψηλή φορολογία, τα επενδυτικά ρίσκα και τους μεγάλους και συχνά απρόβλεπτους χρόνους ωρίμανσης των έργων, αντιλαμβάνεται εύκολα κάθε καλοπροαίρετος συνομιλητής, ότι η οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την αναπροσαρμογή των εγγυημένων τιμών των φωτοβολταϊκών θα πρέπει να γίνει χωρίς σπουδή, αλλά με περίσσεια προσοχή, ώστε να μη θιγεί μια ακμάζουσα αγορά που δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας. Η χρηματοπιστωτική στενότητα είναι άλλωστε και ο σημαντικότερος λόγος που η Ελλάδα έχει, και θα αποφύγει και στο μέλλον, μια υπερθέρμανση της αγοράς φωτοβολταϊκών, όπως συνέβη σε άλλες χώρες, και όχι μια δραστική μείωση της ταρίφας.

Ο ΣΕΦ πιστεύει ότι, οι όποιες ρυθμίσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν δύο πράγματα: τη βιωσιμότητα της αγοράς και των επενδύσεων και τη λελογισμένη επιβάρυνση των καταναλωτών. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να ανασχεδιαστεί άρδην ο τρόπος υπολογισμού του τέλους ΑΠΕ και να προστατευθεί η φιλοσοφία και “αρχιτεκτονική” του Ν.3851/2010, του ισχύοντος δηλαδή νόμου για τις ΑΠΕ, που προβλέπει εξαμηνιαία απομείωση των εγγυημένων τιμών για τους νεοεισερχόμενους στα φωτοβολταϊκά. Σε κάθε περίπτωση επίσης, δεν συζητάμε για αναδρομικές μειώσεις των εγγυημένων τιμών ή άλλου είδους ανορθόδοξες παρεμβάσεις σε υφιστάμενα έργα.

Ειδικότερα, αναφορικά με το θέμα της προσαρμογής των εγγυημένων τιμών, έχουμε να προτείνουμε τα εξής:

A. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ “ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ” ΤΩΝ Ν.3734/2009 & Ν.3851/2010

Με το Ν.3734/2009 καθιερώθηκαν τρεις καινοτομίες, σε σχέση με τον υπολογισμό της εγγυημένης τιμής πώλησης για φωτοβολταϊκά, που είχε εισαχθεί με το Ν.3468/2006:

1. Εξαμηνιαία απομείωση της εγγυημένης τιμής κατά περίπου 5% από τον Αύγουστο του 2010.
2. Διαγωνιστική διαδικασία για τον καθορισμό της εγγυημένης τιμής για έργα μεγαλύτερα των 10 MWp
3. Ορισμός της εγγυημένης τιμής ως υπερβάλλον ποσοστό της Οριακής Τιμής Συστήματος για τα έτη μετά το 2015.

Ο Ν.3851/2010 διατήρησε τις καινοτομίες αυτές με μικρές τροποποιήσεις. Προτείνουμε η όποια παρέμβαση να χρησιμοποιήσει ως βάση και πάλι την αρχιτεκτονική αυτή, που έχει αφομοιωθεί από την αγορά και είναι συμβατή με τα όσα συμβαίνουν στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης. Πιστεύουμε ότι οι μόνες απαραίτητες παρεμβάσεις είναι:

1. Η μετάθεση του ορίου των 100 kWp στα 500 kWp ώστε οι κατηγορίες εγγυημένων τιμών να αντιστοιχίζονται ορθότερα προς τις κατηγορίες κόστους των συστημάτων. Σήμερα τα συστήματα ισχύος ελαφρά μεγαλύτερης των 100 kWp εξασφαλίζουν χαμηλότερη ταρίφα, ενώ αντιμετωπίζουν αυξημένο κόστος υλοποίησης σε σχέση με αυτά των 100 kWp.
2. Η αντικατάσταση της διαγωνιστικής διαδικασίας για τα έργα πάνω από 10 MWp με μια ταρίφα μικρότερη κατά περίπου 30% από αυτήν που ισχύει για τα μικρότερα έργα, η οποία θα αντικατοπτρίζει τους ευμενέστερους όρους αδειοδότησης, χρηματοδότησης, αλλά και τις οικονομίες κλίμακας που εξασφαλίζουν τα εξαιρετικά μεγάλα έργα. Πιστεύουμε ότι η αλλαγή αυτή επιβάλλεται, πρώτον διότι η διάταξη αυτή έχει καταστρατηγηθεί στην πράξη και παρανόμως δεν εφαρμόζεται, αλλά και γιατί η διεθνής εμπειρία έδειξε πως το σύστημα των μειοδοτικών διαγωνισμών δεν συντελεί ουσιαστικά στην ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών, ούτε μειώνει, όπως υπονοεί, το συνολικό κόστος για τους καταναλωτές.
3. Το σύστημα της εξαμηνιαίας απομείωσης (κάθε Φεβρουάριο και Αύγουστο) να ισχύει και για τα οικιακά και μικρά εμπορικά συστήματα επί στεγών, ακολουθώντας τα ίδια ποσοστά απομείωσης (της τάξης του 10% ετησίως) με τις υπόλοιπες επενδύσεις.

Με τις αλλαγές αυτές ο πίνακας εγγυημένων τιμών θα έχει βασικά την ίδια μορφή με αυτήν που προβλέπεται από τον Ν.3851/2010, όπου θα προβλέπονται οι εξής οι κατηγορίες συστημάτων:

- A. Οικιακά και μικρά εμπορικά συστήματα επί στεγών έως 10 kWp
- B. Φωτοβολταϊκά συστήματα ισχύος έως 500 kWp στο διασυνδεδεμένο δίκτυο
- Γ. Φωτοβολταϊκά συστήματα ισχύος από 500 kWp έως 10 MWp στο διασυνδεδεμένο δίκτυο
- Δ. Φωτοβολταϊκά συστήματα ισχύος μεγαλύτερης των 10 MWp στο διασυνδεδεμένο δίκτυο
- E. Φωτοβολταϊκά συστήματα στο μη διασυνδεδεμένο δίκτυο

και ταυτόχρονες εξαμηνιαίες απομειώσεις της τάξης του 5%, για όλες τις κατηγορίες συστημάτων.

B. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΓΓΥΗΜΕΝΩΝ ΤΙΜΩΝ

Συνυπολογίζοντας την εξέλιξη του κόστους των φωτοβολταϊκών τα επόμενα χρόνια, αλλά και τους δυσμενείς όρους δανεισμού και την υψηλή φορολογία, που δεν φαίνεται ότι θα βελτιωθούν στο άμεσο μέλλον, για να επιτευχθούν σε φωτοβολταϊκά πάρκα αποδόσεις της τάξης του 15% επί των ιδίων κεφαλαίων (ή αντίστοιχα της τάξης του 11% επί της επένδυσης), η τυχόν μείωση των εγγυημένων τιμών για το 2012 θα πρέπει να είναι λελογισμένη (για παράδειγμα, δεν θα πρέπει

οι τιμές που θα ισχύσουν το 2012 να είναι μικρότερες απ' αυτές που θα ίσχυαν με βάση τον Ν.3851/2010 για το 2013). Σημειώνουμε εδώ ότι στις άλλες τεχνολογίες ΑΠΕ οι συνήθεις αποδόσεις είναι της τάξης του 20-30% επί των ιδίων κεφαλαίων. Η προσαρμογή αυτή θα πρέπει να είναι μικρότερη για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά (π.χ. κατά 5%), ώστε να αντιμετωπιστεί το αυξημένο κόστος εγκατάστασης και συντήρησης.

Με την εφαρμογή της πρότασης αυτής δεν απαιτείται επανυπολογισμός ταριφών, αλλά η προσαρμογή υλοποιείται με την πρωθύστερη εφαρμογή κατά δυο εξάμηνα (ή ένα στα μη διασυνδεδεμένα νησιά) των τιμών που προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Αυτονόητο είναι πως η διαφοροποίηση των παραδοχών που αφορούν τα επιτόκια δανεισμού, τη φορολογία και το κόστος υλοποίησης και συντήρησης των συστημάτων, μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό αλλά ίδιας φιλοσοφίας αποτέλεσμα, δηλαδή πρωθύστερη εφαρμογή κατά διαφορετικό αριθμό εξαμήνων (βλέπε και ενδεικτικό παράδειγμα στο Παράρτημα).

Γ. ΚΛΕΙΔΩΜΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΗΣ ΤΙΜΗΣ

Προτείνουμε να διατηρηθεί η πρόνοια της νομοθεσίας για διατήρηση της εγγυημένης τιμής για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον ΔΕΣΜΗΕ, αφού αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο στην προσπάθεια εξασφάλισης χρηματοδότησης. Ωστόσο, δεδομένου ότι πλέον η υπογραφή της σύμβασης αυτής προϋποθέτει την υπογραφή Σύμβασης Σύνδεσης (κάτι που δυστυχώς δεν συνέβαινε έως τώρα), οι χρόνοι που ο επενδυτής θα δικαιούται να κρατά "κλειδωμένη" την ταρίφα έως ότου εκτελέσει έργο μπορούν να μειωθούν. Προτείνουμε λοιπόν την τροποποίηση του σχετικού άρθρου 186 του Ν.4001/2011 ως εξής:

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 27^Α του ν. 3734/2009 (Α' 8) αντικαθίσταται ως εξής:

"5.α) Η Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκό σταθμό συνάπτεται για είκοσι έτη, συνομολογείται με την τιμή αναφοράς που αναγράφεται στον ανωτέρω πίνακα και αντιστοιχεί στην τιμή που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης, άλλως από την ημερομηνία υποβολής του τελευταίου δικαιολογητικού που καθιστά το φάκελο πλήρη, υπό την προϋπόθεση έναρξης δοκιμαστικής λειτουργίας ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ενεργοποίησης της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, εντός έξι μηνών για τους σταθμούς ισχύος έως 500kW, εντός δώδεκα μηνών για τους σταθμούς ισχύος μεγαλύτερης των 500kW και έως 10MW, και εντός εικοσιτεσσάρων μηνών για τους σταθμούς ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 10MW από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Η ανωτέρω προθεσμία των εικοσιτεσσάρων μηνών ισχύει και για μεμονωμένους φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μικρότερης των 10MW, σε περίπτωση που για τη σύνδεσή τους τα αναγκαία νέα έργα σύνδεσης απαιτούν την κατασκευή ενός τουλάχιστον νέου Υποσταθμού 150/20kV. Αν οι ανωτέρω προθεσμίες παρέλθουν άπρακτες, ως τιμή αναφοράς λαμβάνεται η τιμή που αντιστοιχεί στο μήνα και έτος έναρξης της δοκιμαστικής λειτουργίας ή, αν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, της ενεργοποίησης της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, με βάση την ισχύ που διαθέτει ο σταθμός κατά την εν λόγω χρονική στιγμή."

Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Πιστεύουμε ότι η οποιαδήποτε αλλαγή θα πρέπει να γίνει χωρίς να προκαλέσει αναστάτωση στην αγορά. Για το λόγο αυτό προτείνουμε:

1. Οι νέες τιμές (πρωθύστερη εφαρμογή με βάση το Β ανωτέρω) να εφαρμοστεί από την 1/2/12, δηλαδή να δοθεί η δυνατότητα σε έργα που ολοκληρώνουν την αδειοδοτική τους διαδικασία να κλειδώσουν την τρέχουσα ταρίφα.
2. Έργα που θα έχουν κλειδώσει ταρίφα (υποβολή πλήρους φακέλου στο ΔΕΣΜΗΕ) έως τις 31/1/12, προκειμένου να απολάβουν την ταρίφα που έχουν κατοχυρώσει και όχι την τρέχουσα (με βάση τα Β και Γ ανωτέρω), θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο ως τις **31/12/2012** (ή και νωρίτερα, όταν κατά περίπτωση λήγει το 18μηνο για το οποίο ισχύει η ταρίφα που υπέγραψαν, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία). Με τον τρόπο αυτό, μεταξύ των άλλων, θα καταστεί δυνατό να εκκαθαριστεί ένας μεγάλος αριθμός έργων, άγνωστης βιωσιμότητας, των οποίων η ανάπτυξη ολοκληρώθηκε πρόσφατα, έχοντας ξεκινήσει πριν από 4 και πλέον έτη.

κ. υπουργέ,

Όπως βλέπετε, ο κλάδος μας δεν φοβάται τις αλλαγές. Αρκεί οι αλλαγές αυτές να κινούνται στην κατεύθυνση της βιώσιμης και υγιούς ανάπτυξης της αγοράς και όχι στο στραγγαλισμό της.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση και αναμένουμε την πρόσκλησή σας για ένα πιο λεπτομερή και εποικοδομητικό ελπίζουμε διάλογο.

Με εκτίμηση,

Για τον ΣΕΦ

Δρ. Αλέξανδρος Ζαχαρίου
Πρόεδρος

Δρ. Σωτήρης Καπέλλος
Γραμματέας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Το παρακάτω παράδειγμα είναι απλώς ενδεικτικό και δίνεται για να περιγράψει με αριθμητικούς όρους τη φιλοσοφία των προτάσεών μας. Αυτονόητο είναι πως η διαφοροποίηση των παραδοχών που αφορούν τα επιτόκια και τη διάρκεια δανεισμού, το ποσοστό ιδίων κεφαλαίων, τη φορολογία και το κόστος υλοποίησης και συντήρησης των συστημάτων, μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό αλλά ίδιας φιλοσοφίας αποτέλεσμα, δηλαδή πρωθύστερη εφαρμογή των ταριφών που προβλέπονται από τον Ν.3851/2010 κατά διαφορετικό αριθμό εξαμήνων.

Στο ενδεικτικό λοιπόν παράδειγμα εξετάσαμε πόση θα πρέπει να είναι η αναπροσαρμογή της ταρίφας για τα φωτοβολταϊκά πάρκα, ώστε να επιτυγχάνεται απόδοση, για τη μεγάλη πλειοψηφία των έργων (μερικές δεκάδες kW έως αρκετά MW), επί 30% ιδίων κεφαλαίων της τάξης του 15% (ή 11% επί της επένδυσης). Για τα μικρά συστήματα επί στεγών θεωρούμε ότι λόγω της ιδιαιτερότητας τους και του κοινού στο οποίο απευθύνονται (οικιακοί καταναλωτές), αλλά και της απορρόφησης του κόστους του ΦΠΑ που υφίστανται, θα πρέπει να υπάρξουν υψηλότερες αποδόσεις. Αντίθετα για τα πολύ μεγάλα έργα (δεκάδες MW) οι αποδόσεις μπορεί να είναι μικρότερες, λόγω των ειδικών συνθηκών αδειοδότησης, χρηματοδότησης κ.λπ που απολαμβάνουν, αλλά και του κοινού στο οποίο απευθύνονται (θεσμικοί επενδυτές).

Παρακαλούμε σημειώστε ότι η απόδοση επί της επένδυσης (100% ίδια κεφάλαια) αποτελεί στην παρούσα συγκυρία, ενδεχομένως, ασφαλέστερο κριτήριο αξιολόγησης, δεδομένης της ασάφειας αναφορικά με τα επιτόκια και γενικότερα τους όρους δανεισμού. Επίσης, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι για άλλες ΑΠΕ οι συνθήκες αποδόσεις είναι της τάξης του 20-30% επί των ιδίων κεφαλαίων.

Στα παραδείγματα, όταν υπάρχει δανεισμός, θεωρήσαμε ότι αυτός γίνεται με επιτόκιο 10% και είναι δεκαετούς διάρκειας. Στην περίπτωση των πολύ μεγάλων έργων ο δανεισμός είναι 15ετής με επιτόκιο 8%. Υποθέτουμε επίσης μέσο φορολογικό συντελεστή (μετά και από φορολόγηση μερισμάτων) 40%.

Έχει σημασία να τονίσουμε ότι τα αναφερόμενα για το Α' εξάμηνο του 2012 επενδυτικά κόστη και οι ενεργειακές αποδόσεις ανά κατηγορία εκφράζουν μέσους όρους και ότι στην πράξη μπορεί να υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις, με βάση την προέλευση του εξοπλισμού, το κόστος σύνδεσης, τη θέση εγκατάστασης κ.λπ.

Με βάση τα παραπάνω και για να επιτευχθούν οι προσδοκώμενες αποδόσεις, οι ταρίφες για τους νεοεισερχόμενους από 1/2/2012 και μετά θα πρέπει να προσαρμοστούν έτσι ώστε να ισχύσουν το 2012 αυτές που θα ίσχυαν με βάση τον Ν.3851/2010 για το 2013, να υπάρξει δηλαδή χρονική μετάθεση κατά δύο εξάμηνα.

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν τις ενδεικτικές αποδόσεις για διάφορες κατηγορίες έργων, καθώς και την εξέλιξη της ταρίφας διαχρονικά, με βάση, πάντοτε, τις παραπάνω παραδοχές.

Χρόνος υπογραφής σύμβασης	Μήνας	Feed-in-tariffs (eurocents/kWh)				
		Οικιακές & εμπορικές στέγες ≤10 kWp	≤500 kWp	>500 kWp & <10 MWp	Μη διασυνδεδεμένα νησιά	≥10 MWp
2009	Φεβρουάριος	55,000	45,000	40,000	45,000	40,000
	Αύγουστος					
2010	Φεβρουάριος		44,105	39,204	44,105	39,204
	Αύγουστος					
2011	Φεβρουάριος		41,943	37,283	41,943	37,283
	Αύγουστος		39,488	35,101	39,488	35,101
2012	Φεβρουάριος	49,638	33,623	29,838	35,356	20,886
	Αύγουστος	46,734	31,655	28,138	33,623	19,664
2013	Φεβρουάριος	44,669	30,256	26,894	31,655	18,795
	Αύγουστος	42,055	29,359	26,097	30,256	17,696
2014	Φεβρουάριος	40,197	28,061	24,943	29,359	16,913
	Αύγουστος	37,845	27,229	24,204	28,061	15,924
2015	Φεβρουάριος	36,172	26,025	23,134	27,229	15,220
	Αύγουστος	34,056	25,254	22,448	26,025	14,330
Για κάθε έτος ν από το 2015 και μετά μΟΤΣ _{ν-1} = Μέση Οριακή Τιμή Συστήματος κατά το προηγούμενο έτος ν-1		Μείωση ανά εξάμηνο όπως και την περίοδο 2012-2015	1,4*μΟΤΣ _{ν-1}	1,3*μΟΤΣ _{ν-1}	1,4*μΟΤΣ _{ν-1}	1,2*μΟΤΣ _{ν-1}

Κατηγορία	Μέσο κόστος Α' εξαμήνου 2012 (€/Wp)	Μέση απόδοση (kWh/kWp)	Μέσα λειτουργικά κόστη (€) [πρώτο έτος με 2% ετήσια προσαύξηση]	Μέσο επιτόκιο δανεισμού	IRR επί των ιδίων κεφαλαίων	IRR επένδυσης
Οικιακός τομέας	3,30	1.200	250	10%	25,8%	17,7%
Εμπορικός τομέας 10 kWp	2,70	1.200	250	10%	21,8%	14,0%
Πάρκο 100 kWp	2,20	1.400	6.500	10%	16,4%	11,3%
Πάρκο 1 MWp	2,00	1.350	35.000	10%	16,5%	11,4%
Πάρκο 10 MWp	1,70	1.350	300.000	8%	14,6%	8,7%